

Divrei Tora

PARAŠAT HA-ŠAVUA

בהר

Behar

Vajikra 25,1 – 26,2

B"H

Rišon/Kohen 25,1-13 -- Prvi Pozvanik/Koen

(poglavlje 25)

Vajedaber HAŠEM el- Moše behar Sinaj lemor.

1 I govoraše VJEČNI Mošeu na gori Sinajskoj rekavši: 2 "Govori sinovima Izraelovim i reci im: Kada dođete u zemlju koju vam Ja dajem, počivat će zemlja šabat za VJEČNOGA. 3 Šest ćeš godina zasijavati polje svoje, i šest ćeš godina obrezivati vinograd svoj, i skupljat ćeš urod njihov. 4 No sedme godine bit će potpuni odmor za zemlju, šabat za VJEČNOGA. Polje svoje nećeš sijati i vinograd svoj nećeš obrezivati. 5 Što uzraste nakon tvoje žetve nećeš žeti i grozdove koje si ostavio nećeš pobrati. Potpuni odmor bit će za zemlju. 6 I bit će odmor zemlje tvoj, da ga jedeš, i za roba tvojega, i za služavku tvoju, i za najamnika tvojega i za onoga koji stanuje s tobom. 7 I za stoku tvoju i za životinje koje su u zemlji tvojoj bit će sav urod za jelo. 8 I brojat ćeš sedam šabatnih godina, sedam puta po sedam godina, i bit će ti dana sedam šabatnih godina četrdeset i devet godina. 9 I zatrubit ćeš u šofar isprekidanim zvukom sedmoga mjeseca u deseti (dan) mjeseca, na Jom kipur (dan pomirenja) zatrubit ćeš u šofar po svoj zemlji. 10 I posvetit ćete pedesetu godinu i proglasit ćete slobodu u zemlji za sve njezine stanovnike. Ona će vam biti jubilej, i vratit će se svaki čovjek na svoje nasljedstvo i vratit će se svaki čovjek svojoj obitelji. 11 Jubilej će vam biti pedeseta godina. Nećete sijati, niti ćete žeti što izraste samo od sebe, i grožđa nećete pobrati (što je odvojeno za vas). 12 Jer to je jubilej, neka vam bude sveta, s polja možete jesti njegov urod. 13 U toj godini jubileja vratit će se svaki čovjek na svoju baštinu.



Šeni/Levi 25,14-18 -- Drugi Pozvanik/Levi

Vehi timkeru mimkar la'amiteha o kano mijad amiteha al-tonu iš et-ahiv.

14 Kada prodajete bližnjem svom ili kupujete iz ruke bližnjega svog, nemojte zakidati jedan drugoga. 15 Prema broju godina nakon jubileja kupuj od bližnjega svog, prema broju godišnjih uroda prodat će ti. 16 Što je broj godina veći to ćeš uvećati cijenu, a ako je broj manji smanjit ćeš cijenu, jer on ti prodaje broj ljetina. 17 Ne zakidajte jedan drugoga, i imat ćete strah B-ga svog, jer sam Ja VJEČNI, B-g vaš! 18 I vršit ćete naredbe (*hukotaj*) moje i i poštovat ćete naloge (*mišpatim*) moje, i izvršavati ih, i živjet ćete u zemlji u sigurnosti.



Šliši 25,19-24 -- Treći Pozvanik

Venatna ha'arec pirja va'ahaltem lasova višavtem lavetah aleha.

19 Zemlja će davati rod svoj, da možete jesti do sitosti i u njoj prebivati bez straha. 20 Ako li pitate: 'Od čega da živimo u sedmoj godini, kad ne sijemo i ne žanjemo?' 21 Onda znajte, da ću vam u šestoj godini udijeliti blagoslov svoj, da vam urodi za tri godine. 22 Makar istom u osmoj godini sijete, imat ćete još uvijek jesti od stare žetve. Do devete godine, do nove žetve, imat ćete jesti staro žito. 23 Zemljište i tlo ne smije se dakle prodavati zauvijek, jer zemlja pripada meni, a vi ste samo stranci i ukućani kod mene. 24 Zato morate u zemlji, koju posjedujete, dopustiti, da se svuda opet otkupljuje zemljište i tlo.



Revi'i 25,25-28 -- Četvrti Pozvanik

Ki-jamuh ahiha umahar me'ahuzato uva go'alo hakarov elav vega'al et mimkar ahiv.

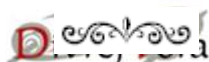
25 Ako osiromaši zemljak tvoj i proda nešto od posjeda svojega, onda ima nastupiti za njega najbliži rođak njegov kao otkupitelj i to opet otkupiti, to je prodao rođak njegov. 26 Ako netko nema nikoga, da ga otkupi, ali sam može toliko novaca sastaviti, koliko treba za otkup, 27 Onda ima odbiti godine, što su protekle od prodaje, i preostatak povratiti onome, kojemu je prodao, i tako opet doći do vlasništva svojega. 28 Ako li ne može toliko novaca nabaviti, koliko bi mu morao vratiti, onda ostaje zemljište, što ga je prodao, u posjedu kupca do jubilejske godine. A u jubilejskoj godini ima se povratiti, tako da on opet dođe do vlasništva svojega.



Hamiši 25,29-38 -- Peti Pozvanik

Ve'iš ki jimkor bejt-mošav ir homa vehajeta ge'ulato ad-tom šnat mimkaro jamim tihje ge'ulato.

29 Ako netko proda kuću u zidom ograđenom gradu, pravo na njen otkup ostaje do svršetka godine u kojoj ju je prodao. Vrijeme za njen otkup bit će dani jedne godine. 30 Ako li otkup do svršetka pune godine nije učinjen, onda neka kuća, što stoji u gradu zidom ograđenom, ostane zauvijek kupcu i potomcima njegovim. Ne mora se povratiti u jubilejskoj godini. 31 Naprotiv kuće u selima, što nisu ograđene zidom, imaju se uzeti kao dio posjeda zemlje. One se mogu otkupiti i povratiti se u jubilejskoj godini. 32 U gradovima levitskim imaju Leviti pravo da kuće u gradovima, što pripadaju njima, uvijek otkupe. 33 Ako jedan od Levita opet ne otkupi prodanu kuću svoju, onda mu se ona, ako je u gradu, što je njemu dodijeljen, opet povrati u jubilejskoj godini, jer kuće u gradovima levitskim njihova su baština među sinovima Izraelovim. 34 Ali se pašnjak gradova njihovih ne smije prodavati, jer pripada njima za sva vremena. 35 Je li tko od zemljaka tvojih zadužen kod tebe i ne može otplatiti, onda mu imaš pomoći, kao da bi bio stranac ili ukućanin, da može produžiti život svoj uz tebe. 36 Ne smiješ uzeti od njega kamatu i lihvu, nego se boj B-ga svojega i daj da brat tvoj živi uz tebe! 37 Ne smiješ mu davati svojeg novca na kamatu, niti mu hranu svoju pozajmljiv uz



cijenu lihvarsku! 38 Ja sam VJEČNI, B-g vaš, koji sam vas izveo iz zemlje egipatske, da vam dam zemlju kanaansku i da budem B-g vaš.



Šiši 25,39-46 -- Šesti Pozvanik

Vehi-jamuh ahiha imah venimkar-lah lo-ta'avod bo avodat aved.

39 Ako je koji od zemljaka tvojih zadužen kod tebe i tebi se proda, ne daj da ti služi kao rob. 40 Kao nadničar, kao ukućanin neka bude kod tebe, samo do jubilejske godine ima služiti kod tebe. 41 A tada neka te smije slobodno ostaviti, on i djeca njegova, i vratiti se k rodu svojem i opet doći u posjed očinskih dobara svojih. 42 Jer oni su sluge moje, što sam ih izveo iz Egipta; oni se ne smiju prodati kao robovi. 43 Nemoj ga ponižavati nepotrebnim poslovima - boj se B-ga svojega! 44 Ako trebate robova i ropkinja, smijete ih kupiti od onih naroda koji vas okružuju. 45 I djecu ukućana, što žive kod vas, smijete kupiti, i potomke njihove, što borave kod vas i rođeni su u zemlji vašoj; ove smijete posjedovati kao vlasništvo. 46 I možete ih ostaviti kao baštinu djeci svojoj iza vas, da ih posjeduju kao vlasništvo. Možete ih stalno imati za robove. Ali braću svoju, sinove Izraelove, ne smijete, jedan nad drugim, ponižavati nepotrebnim poslovima.



Švi'i 25,47-26,2 -- Sedmi Pozvanik

Vehi tasig jad ger vetošav imah umah ahiha imo venimkar leger tošav imah o le'eker mišpahat ger.

47 Steče li stranac ili ukućanin uza te imanje, a jedan od zemljaka tvojih padne u dug kod njega, pa se proda za roba strancu ili ukućaninu uza te ili potomku iz obitelji kojega stranca, 48 Onda, pošto se prodao, ima ostati za njega pravo otkupa: jedan od zemljaka njegovih smije ga otkupiti. 49 Stric njegov ili sin strica njegova, ili koji po krvi bliži rođak njegov iz plemena njegova neka ga otkupi, ili neka on sam toliko skupi novaca, da se otkupi. 50 S onim, koji ga je kupio, neka proračuna vrijeme od godine, kad se je prodao, do jubilejske godine. Cijena, za koju se je prodao, neka se jednako razdijeli na broj godina. Kao nadničaru neka se njemu računa vrijeme službe. 51 Ako još ima mnogo godina do jubilejske godine, neka za otkup svoj plati primjerni iznos od svote, za koju je bio kupljen. 52 Ako li preostaje samo malo godina do jubilejske godine, neka onda prema tomu proračuna. Po godinama službe njegove ravna se, koliko ima da plati za svoj otkup. 53 Kao jedan, koji godinu za godinom radi za plaću, neka on bude kod njega, i ovaj ga ne smije ponižavati nepotrebnim poslovima pred očima tvojim. 54 Ako li se ovako ne otkupi, onda u jubilejskoj godini neka slobodno otiđe, on i djeca njegova. 55 Jer meni pripadaju sinovi Izraelovi kao sluge. Moje su sluge oni, koje sam izveo iz Egipta, ja VJEČNI, B-g vaš.

(poglavlje 26)

1 Ne smijete praviti sebi idole i postavljati likove i kamene spomenike, niti podizati kamenove sa slikarijama u svojoj zemlji, da im se klanjate. Jer sam ja, VJEČNI, B-g vaš! 2 Držite šabate moje i poštujujte Svetište moje; jer ja sam VJEČNI.



Maftir 25,55-26,2

Ki-li venej-Jisra'el avadim avadaj hem ašer-hoceti otam me'erec Micrajim ani

HAŠEM Elokehem.

55 Jer meni pripadaju sinovi Izraelovi kao sluge. Moje su sluge oni, koje sam izveo iz Egipta, ja VJEČNI, B-g vaš.

(poglavlje 26)

1 Ne smijete praviti sebi idole i postavljati likove i kamene spomenike, niti podizati kamenove sa slikarijama u svojoj zemlji, da im se klanjate. Jer sam ja, VJEČNI, B-g vaš! 2 Držite šabate moje i poštujujte Svetište moje; jer ja sam VJEČNI.



Haftara - Šabat Behar

Jirmijahu 32,6 - 32,27

(poglavlje 32)

Vajomer Jirmejahu haja dvar-HAŠEM elaj lemor.

6 Reče Jeremija: “Dođe mi riječ VJEČNOG govoreći: 7 Evo Hanamel, sin Saluma, strica tvoga, ide k tebi da ti kaže: Kupi moju njivu u Anatotu, jer ti imaš rodbinsko pravo da je kupiš.” 8 I Hanamel, sin moga strica dođe k meni po riječi VJEČNOG u trijem tamnice i reče mi: “Hajde, kupi moju njivu u Anatotu, u zemlji Benjaminovoj, jer tebi pripada po baštini i po pravu otkupa; kupi je!” Ja razumjeh da je to riječ VJEČNOG. 9 Kupih od Hanamela, sina svoga strica, tu njivu u Anatotu i izmjerih mu srebro - sedamnaest šekela srebra. 10 Napisah pogodbu i zapečatih, te uzeh svjedoke, izmjerih srebro na mjeru 11 i uzeh zapečaćeno pismo kupovine po zakonu i uredbama i ono otvoreno, 12 te dadoh ugovor o kupovini Baruhu, sinu Nerije, sina Mahsejeva, pred Hanamelom, sinom strica svojega i pred svjedocima, koji se potpisaše na ugovoru o kupovini i pred svim Judejcima koji su sjedili u trijemu tamnice. 13 I dadoh Baruhu pred njima ovu zapovijed: 14 “Ovako govori VJEČNI nad Vojskama, B-g Izraelov: Uzmi ovo pismo, pismo o kupovini zapečaćeno i ovo otvoreno, i stavi ih u zemljanu posudu da se dugo sačuvaju. 15 Jer ovako govori VJEČNI nad Vojskama, B-g Izraelov: Još će se kupovati kuće i njive i vinogradi u ovoj zemlji.” 16 I pošto dadoh ugovor o kupovini Baruhu, sinu Nerijinu, uputih VJEČNOM ovu molitvu: 17 Ah, VJEČNI, B-že, gle, ti si nebo i zemlju stvorio silom svojom i mišicom svojom podignutom: ništa tebi nije nemoguće. 18 Ti i tisućem koljenu milost činiš i bezdušnost otaca u njedrima sinova njihovih nakon njih kažnjavaš. Ti si B-g velik i silan, ime ti je VJEČNI nad Vojskama. 19 Velik si u savjetu i silan na djelu; oči tvoje na svim su putovima sinova čovječjih, da daš svakome po putovima njegovim i po plodu djela njegovih. 20 Znače si i čudesa do danas u zemlji egipatskoj činio, u Izraelu i među svim ljudima, i sebi si ime stekao kakvo je ono danas. 21 Narod svoj si Izraela iz zemlje egipatske izveo znacima i čudesima, rukom krepkom i mišicom uzdignutom te velikom stravom. 22 Ovu si im zemlju dao za koju si se ocima njihovima zakleo da ćeš im je dati, zemlju u kojoj teče med i mlijeko. 23 I oni dođoše i uzeše je; ali glasa tvoga ne poslušашe I po Zakonu tvome ne hodiše, ne izvršiše zapovijedi tvoje: i tad si na njih sva ova zla pustio. 24 Evo, protiv grada dižu se opkopi i prijete mu, predat će se grad Kaldejcima koji ga biju, mačem, glađu i kugom bit će pobijeđen. Što ti kažeš zbiva se, i ti to vidiš. 25 Ali si mi, VJEČNI, ipak rekao: “Tu njivu za novac kupi, uzmi svjedoke...” a grad se u ruke Kaldejcima pradaje! 26 Riječ VJEČNOG dođe Jeremiji: 27 Evo, ja sam VJEČNI, B-g svakoga tijela, ima li s moje strane što čudno?



Minha

Kriat Tora (Paraša Behukotaj)

Vajikra 26,3-5

(poglavlje 26)

Im-behukotaj telehu ve'et-micvotaj tišmeru va'asitem otam.

3 Ako budete postupali po mojim zakonima i čuvali zapovijedi moje i izvršavali ih, 4 Davat ću vam vaše kiše u pravo vrijeme, i zemlja će davati svoj urod, i drveće u polju davat će plodove svoje. 5 Vršidba će se kod vas oduljiti do berbe, a berba do sjetve. I kruh ćete svoj jesti do sitosti i prebivat ćete sigurni u zemlji svojoj.



Alije Rišon i Šeni preveo: Vatroslav Ivanuša

Ostale alijot i haftara: adaptirano iz više hrvatskih prijevoda